

Нескорений Славутич

став прикладом і символом відродження та розквіту

РІЧНИЦІ

Несподівано народжене

Це нині світле і миле містечко ніхто з «батьків» — містобудівників ні України, ні Союзу РСР — не планував народжувати. Для працівників Чорнобильської АЕС, перший енергоблок якої ввели в експлуатацію в 1977 році, побудували чудове місто-супутник Прип'ять. Та після відомої трагедії в 1986 році воно стало непридатним для проживання. А смертельно поранену атомну станцію потрібно було лікувати й доглядати. Де проживати фахівцям? Тож після термінового розгляду кількох варіантів у травні того ж року було вирішено збудувати нове місто за 56 кілометрів від ЧАЕС, на території Київської області, неподалік межі з Чернігівщиною.

Будівництво міста розпочалося вже у жовтні 1986 року. Всі тодішні союзні республіки долучилися до його зведення. Тому тут представлена вся гама їхніх архітектурних стилів. Про це свідчать не схожі один з одним житлові квартали, що носять назви столиць союзних республік, зокрема — Бакинський, Вільнюський, Таллінський, Ризький, Тбіліський, Єреванський. І кількох міст Російської Федерації — Московський, Ленінградський, Белгородський. Від України виїс Київський, а згодом Чернігівський, Добрининський і Печерський квартали. До будівництва міста було залучено також багато союзних і республіканських міністерств та відомств.

Нелегка ноша випала тоді на долю міської ради, яку 2 липня 1987 року утворила її перша сесія.

Проте вимушено народжене багатьма татами й мамами місто, неприродно швидко ставши на ноги, невдовзі отримало смертельний удар. У саме серце. Це сталося у грудні 2000 року, коли зупинили магістраль — Чорнобильську АЕС.

Близько 10 тисяч спеціалістів — фактично половина працездатного населення міста — залишилося без роботи. Багато хто з них, передусім найбільш кваліфіковані й досвідчені, не змігши призвичаїтися до цієї нової, несподіваної ситуації, подалися працювати на атомні станції Росії, інших країн.

Перед страшною дилемою

Як жити тим, хто залишився? За рахунок яких надходжень утримувати міське господарство, забезпечувати мешканців водою, теплом, не допустити розвалу і знищення соціальної та культурної інфраструктур? Бо якщо раніше майже весь бюджет міста формувалася переважно з прибутку ЧАЕС, то тепер її частка лише 50 відсотків. Отже, місто постало перед катастрофічною дилемою: бути йому чи ні?

Ці й численні інші завдання довелося вирішувати міській раді та її виконкому на чолі з головою Володимиром Удовиченком, якого вперше було обрано на цю посаду в 1990 році. До речі, в 1994 році славутичани виявили йому подібну високу довіру вдруге, в 1998-му — втретє, в 2002-му — вчетверте, а в 2006-му — вп'яте! Погодься, читачу, це неабияке визнання його старань і зусиль!

Переживши соціально-психологічну трагедію, керівництво міста обрало найбільш ефективний шлях переходу від монопрофільної до економічної розвиненості. Це — соціально-економічний розвиток з активною діяльністю усіх секторів громадянського суспільства — в сфері залучення зовнішніх і внутрішніх інвестицій, створення дієвої інфраструктури для підтримки бізнесу, сприятливих умов для розвитку нового виробництва товарів та послуг, створення нових робочих місць.

Щоб вижити, треба було діяти

У місті дійшли висновку: досягти успіху можна лише шляхом об'єднання зусиль

громади, високого рівня сучасного менеджменту, ефективних дій усіх органів місцевого самоврядування, застосування нових принципів співжиття.

Тож провідну роль у формуванні нового демократичного механізму стала відігравати громадська рада з розвитку міста, яка успішно працює вже понад 10 років. Розв'язання проблем молодіжного середовища взяла на себе молодіжна рада «Майбутнє Славутича». Низкою проєктів соціально-економічного спрямування стала опікуватися громадська організація «Центр розвитку громади».

хто не бажає перекваліфікуватися, або зароблена на атомній станції пенсія дозволяє їм жити і без роботи, яка не до душі.

Цього вдалося досягти значною мірою завдяки реалізації можливостей вільної економічної зони, якої, на жаль, позбавили.

У Славутичі триває активне реформування комунального сектора, реалізується проєкт «Модель енергоефективного міста». Упродовж трьох років місто перемагає у Всеукраїнському конкурсі з благоустрою міст та селищ. Славутич — місто міжнародних зв'язків. У цьому важливу роль відіграє міжнародний центр бізнесу «Славутич — XXI століття» з низкою підприємств.

Надзвичайно важливим є те, що в місті не лише збережено, а й розширено мережу соціально-культурних закладів. І тому такий показник, як зайнятість школярів у позаурочний час, становить понад 80 відсотків.

Місто — реалізатор моделей різних можливостей. Доказом цього є різноманітні навчальні й культурно-мистецькі заклади. І особливо претензійний крок: створення в цьому невеликому містечку Центру вищої освіти, у складі філії Чернігівського держінституту економіки та управління, Київського технічного університету, де навчається понад 500 студентів, звісно, переважно славутичан. Триває пошук шляхів відкриття Міжнародного університету з проблем екології, радіології та біотехнології. Як мовиться, до слова і місця.

День народження не забувають і панують

День міста, або чергову річницю свого молодого життя, у Славутичі відзначають широко, масштабно й ефектно. Це низка концертів, творчих виставок, спортивних змагань тощо. І неодмінно — святкова хода трудових колективів та навчальних закладів. Цього разу вона проходила під гаслом «Любов, Краса та Істина в тобі — Щасливий дім Славутич, Україна!».

Цього року святкували 21-у річницю міста. Молодий і прекрасний Славутич подолав поріг лише третього десятиріччя. Та його досвід виживання і розквіту важить багатьох десятиліть. Це місто справді символ відродження та надії!

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Славутич, Київська область

На знімку: В. Удовиченко під час святкування Дня міста разом дітками різних національностей перерізає стрічку на відкритті дитячого магазинчика, побудованого супермаркетом «Союз».

ХАРАКТЕРИСТИКА-ДОВІДКА

Загальна площа міста Славутича — 2083 га. Населення — 24440 осіб, з них дітей до 18 років — 6847 чол. Середній вік славутичан — 32 роки. Нині тут щорічно народжується понад 220 малюків, народжуваність протягом кількох останніх років перевищує смертність. Це місто багатогранної і неповторної архітектури, комфортне для життя.

Проте, переконаний, ніхто в місті не образиться, якщо скажу, що ініціатором усіх управлінських новинок був і є міський голова Володимир Удовиченко. Узагальнений ним досвід ліг в основу його докторської дисертації «Організаційно-економічний механізм соціального розвитку регіону в умовах формування ринкових відносин», багатьох наукових праць, монографій і навіть «Абетки міського голови». Не без його активної участі розроблено і Кодекс етики, честі, порядності, добросовісного та ефективного управління Славутицької територіальної громади, який торік затвердила міська рада. Гадаю, останні документи можуть стати в пригоді всім міським головам країни.

Що ж маємо в підсумку?

Чого ж досяг Славутич у підсумку зусиль міської влади та його громадських формувань? У місті нині успішно діють підприємства «Атомремонтсервіс», «Відродження Полісся», «Кронпак», завод з виробництва люмінесцентних ламп, канцелярських товарів та ін. Водночас у місті працює 2253 суб'єкти підприємницької діяльності.

Мені стверджували: за кількістю малих підприємств «на душу населення» Славутич більш ніж удвічі перевищує аналогічні показники в Україні — час 125 підприємств на 10 тисяч мешканців міста.

Незважаючи на те, що нині на ЧАЕС працює близько 4 тисяч мешканців міста (колись 12 тисяч), безробітних значиться лише 1,72 відсотка. І це здебільшого ті,